

Putilov-skandalen växer – slutet av september 2016

Affären ”Egor Putilov”, som aktualiserades när *Aftonbladet* i en artikel¹ avslöjade att Putilov, anställd på Sverigedemokraternas rikskansli, länge fungerat som desinformator i en mängd olika sammanhang och under olika namn, bl a i syndikalistiska *Arbetaren*. Dess nuvarande chefredaktör har bett om ursäkt för publiceringen av Putilovs artiklar, men som framgår av föreliggande artikelsamling, så vägrar den förre chefredaktören, som var ansvarig för publiceringen, att be om ursäkt. I stället försöker han slingra sig och blanda bort korten – ynkligt! Artiklarna nedan handlar främst om Putilovs skrivelser om Ukraina i *Arbetaren* och *Aftonbladet*.

Men Putilov-skandalen fortsätter att växa. Det senaste är Sveriges Radios avslöjande (23/9) om en märklig husaffär, med en rysk gangster inblandad, där Putilov snabbt kammade hem 6 miljoner kronor: [SD-tjänstemannen gjorde miljonvinst med rysk affärsman – "potentiell säkerhetsrisk", enligt experter](#).

Hus-affären och dess implikationer har följts upp i dagspressen² och den kommer säkert att stötas och blötas ett tag framåt. Marxistarkivet hoppas också kunna återkomma med artiklar och kommentarer till detta.³

För tidigare artikelsamlingar som behandlar Putilov, se (nyaste först):

[Vänsterpress om Putilov-skandalen – mitten av september 2016](#), [Vänsterpress om Putilov-skandalen – september 2016](#), [Smutsiga lögnar om Vänsterpartiets stöd till ”pro-ryska rebeller”](#) (april 2015), [Olustig kampanj mot ukrainska socialister och ryska Vänsterfronten](#) (mars 2015) och [Vänsterpress om Ukraina - november 2014](#)

MF 24/9 2016

Innehåll

Flamman	1
<i>Han hängdes ut av Putilov</i>	1
Internationalen	2
<i>Replik: ”Jag applåderar inte nazister”</i>	2
<i>Svar från Internationalen: Vi väntar fortfarande på din ursäkt</i>	3
<i>Tord B. svarar Wiklander: ”Det som göms i snö, kommer upp i tö”</i>	4
<i>Bilaga: Det mobbningsindustriella komplexet och Ukraina</i>	5

¹ 3/9: ”Alexander, 34, är SD:s hemliga desinformator”: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article23449197.ab>

² Se t ex: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article23578968.ab>

<http://www.expressen.se/nyheter/egor-putilov-beskrivs-som-sakerhetsrisk/>

<http://www.gp.se/nyheter/sverige/sd-tj%C3%A4nsteman-kan-vara-s%C3%A4kerhetsrisk-1.3811609>

³ I skrivande stund meddelas att Putilov sagt upp sig från SD:s kansli, se:

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6523960>

Flamman

Han hängdes ut av Putilov

Anne-Li Lehnberg

Flamman 22/9 2016

Stefan Kudryk hängdes ut som någon som stött pro-ryska rebeller. Nu har han fått en ursäkt av Aftonbladet

För ungefär ett år sedan publicerade Aftonbladet en artikel med rubriken "V gav bistånd åt pro-ryssar". Stefan Kudryk, en av dem som ansvarat för Vänsterns internationella forums (Vif), projekt i Ukraina, hängdes ut som någon som stött pro-ryska rebeller.

När det nyligen avslöjades att Egor Putilov, journalisten bakom artiklarna, arbetar för SD väljer han nu att PO-anmäla Aftonbladet.

– Jag påstår i PO-anmälan att det finns särskilda omständigheter som gör att man bör pröva det här, trots att fristen på tre månader för en anmälan har löpt ut, säger han till Flamman.

Han har också tagit kontakt med Aftonbladets chefredaktör Sofia Olsson Olsén. Hon var inte ansvarig utgivare då artiklarna publicerades, men har trots det bett om ursäkt i ett mejl.

– Jag har fått en ursäkt oh det känns bra. Men det som känns väldigt allvarligt är att Aftonbladet och annan svensk media har låtit sig duperas av en person vars enda syfte är att desinformera och sprida kaos.

Att det inte blev någon anmälan när artiklarna publicerades berodde delvis på att Stefan Kudryk kände sig väldigt utsatt vid den tidpunkten.

– Jag är internationalist. Om man då blir anklagad för att ha varit med och roddat ett projekt som gynnar en rysk president som är nationalist med starka fascistiska drag, känns det väldigt olustigt. Jag blev mest ledsen.

Arbetade med Borotba

Artiklarna handlade dels om den ekonomiska redovisningen av projektet och dels om att Borotba, som Vif samarbetade med, skulle vara pro-ryska. Ledande företrädare från Borotba har tillbakavisat de anklagelserna. Biståndsorganet Sida har inte heller anmärkt på redovisningen av projektet.

Stefan Kudryk intryck av Borotba var inte heller att de skulle vara pro-Putin.

– De ville ha ett multietniskt Ukraina. Det kan man vilja utan att stödja rysk expansionism.

Det var för några år sedan som Vif samarbetade med partiet. I början fungerade det okej. Sedan skärpte Sida reglerna för utbetalningar och Borotba, som var ett litet parti med unga medlemmar, hade svårt att leva upp till det. Det var också något som diskuterades och Vif klargjorde att projektet inte kunde fortgå om det inte började fungera bättre.

– Sedan bröt ju kriget ut och det går inte att bedriva någon form av projektverksamhet i ett land som befinner sig i inbördeskrig.

I Aftonbladets rapportering har det framsått som om Vif och Borotba bröt mot Sidas regler. Men de regler som fanns när projektet startade följdes. Aftonbladet namnger dessutom företrädare för Borotba som anklagas för olika saker. Dessa får inte komma till tals. Trots att Stefan Kudryk vet att åtminstone en av dem har kontaktat tidningen för att påpeka felaktigheter.

– Man kan tycka att de har rätt eller fel, men de har åtminstone rätt att be möta det här.

Aggressiv ton

Stefan Kudryk är intervjuad av den journalist på Aftonbladet som samarbetade med Egor Putilov.

– Jag är inte felciterad eller så, däremot bygger hela artikeln på ett gräv som en fascist har gjort. Det känns inte så fräscht.

Han kontaktades även av Egor Putilov. De förde en lång dialog i en chattkanal där Putilov ställde mer generella frågor. Senare tog Putilov återigen kontakt. Den här gången med en mycket mer aggressiv ton.

– Av olika anledningar svarade inte jag på hans meddelande på en gång. Då skickade han fem stycken till där han skrev saker som ”att du inte svarar ser jag som mycket allvarligt” och ”det ser inte bra ut när an är anklagad för saker”.

– Jag har jobbat med PR och media i tolv års tid. Jag har aldrig sett något liknande. Jag kände att här är något som är fel. Det här är ingen vanlig journalist.

Stefan Kudryk hoppas att avslöjandena leder till en diskussion bland medier om källkritik och hur man arbetar,

– Vem är Egor Putilov? Han har figurerat väldigt mycket i anarkistisk media och varit aktiv i vänsterkretsar. Nu jobbar han för SD. Jag får inte grepp om honom och det gör mig orolig på flera plan. Men framför allt borde media bli orolig över att man har byggt så mycket på den här personens uppgifter.

Fotnot: Sofia Olsson Olsén skriver även i mejlet till Stefan Kudryk att Aftonbladet kommer att skärpa sina rutiner i år för att kolla upp människor bättre.

Internationalen

Replik: ”Jag applåderar inte nazister”

Daniel Wiklander

Internationalen 22/9 2016

För andra gången på mindre än ett halvår väljer Internationalen att publicera osakliga påståenden om mig, utan att över huvud taget försöka kontakta mig för en kommentar. Tord Björks artikel inför 1 maj lät jag bli att uppmärksamma. När jag insåg att det jag först trodde var ett ovanligt långt och snurrtigt debattinlägg, i själva verket var utgjort som ett nyhetsjobb över flera uppslag och dessutom toppade ettan, förstod jag att det var lika bra att bara låta det vara. Mycket riktigt sjönk den artikeln omedelbart som en sten.

När det nu är dags igen är läget ett annat. Jag ser vad ni gör, tro inget annat. Det är mitt namn som upprepas gång på gång förutom huvudpersonens, fast flera olika aktörer kritiserar. Det är jag som ska kopplas ihop med ”anarkisterna som applåderade när folk brändes till döds”, vilka det nu är.

Det står naturligtvis Aleksej Sachnin fritt att säga vad han vill i en intervju, och inom vissa väl definierade gränser står det Internationalen fritt att trycka det. Men så var det detta med press-etiken. Ska ni trycka påståenden om mig, särskilt om vad jag tycker och tänker, så får ni se till att fråga mig först. Då hade jag kunnat berätta att jag har noll tolerans för vad nazister gör, och aldrig skulle drömma om att applådera döda i en brand. Sachnin borde veta, han var ju

själv en av rösterna i Arbetarens artiklar om Odessa 2 maj. Jag var en av dem som skrev. Visa mig gärna applåderna.

Men ska någon som klandrats av Pressens Opinionsnämnd verkligen själv tala om presstetik? Ja, eftersom det presstetiska systemet i Sverige, det som den tidning jag var utgivare för anslutit sig till och respekterar, innebär att tidningar låter sig granskas, och vid klander efterkommer PON:s beslut och publicerar det väl synligt. Tanken är naturligtvis att misstaget heller inte ska upprepas.

Presstetiken innebär däremot inget öga för öga, att den som klandrats skulle behöva finna sig i att behandlas likadant av en annan tidning. Och den innebär verkligen inte att det är okej för en annan tidning att upprepade gånger ägna sig åt vad man vid det här laget rimligen vet bryter mot god publicistisk sed.

Daniel Wiklander före detta ansvarig utgivare för *Arbetaren*

Egor Putilovs konspirativa artikel fick fylla ut sex sidor i *Arbetaren* 7 november 2014

Svar från Internationalen: Vi väntar fortfarande på din ursäkt

Redaktionen

Internationalen 22/9 2016

Ingen har påstått att Daniel Wiklander applåderar nazister, vilket dock många ukrainska anarkister från en grupp som kallar sig Autonoma Arbetarunionen har gjort. Däremot har vi uppmärksammat att Wiklander fortsatt att försvara de artiklar av "Egor Putilov" han under sin tid som *Arbetarens* chefredaktör lät publicera.⁴ Även efter att *Aftonbladet* avslöjat att Putilov är en desinformatör som arbetar för Sverigedemokraterna.

⁴ Dessa artiklar (från *Arbetaren*) ingår i artikelsamlingen: [Vänsterpress om Ukraina - november 2014](#). Se även [Olustig kampanj mot ukrainska socialister och ryska Vänsterfronten](#)

Så sent som den 7 september 2016 publicerar Arbetaren en intervju med Wiklander om hur han ser på det hela, ett par dagar efter avslöjandet om vem Putilov verkligen är: ”Daniel Wiklander säger att även om det nu getts anledning att se över artiklarna en extra gång har inget hittills tytt på att faktainnehållet är felaktigt.

– Jag har fortfarande inget konkret, när jag tittar tillbaka, som gör att jag kan ifrågasätta hela hans journalistiska gärning. Det går inte att säga, med det jag läst, att ’nu fattar man att det där bara var bullshit’, säger [Wiklander].”

Våra samlade artiklar om Putilovskandalen i Internationalen 36, där vi bland annat krävde en ursäkt från Arbetaren för att tidningen då ännu inte hade tagit avstånd från Putilovs texter, var en direkt reaktion på dessa uttalanden från Wiklander.⁵ Hans åsikter publicerades svart på vitt Arbetaren, och vi behövde inte söka Wiklander för ytterligare kommentarer.

Med tanke på att Internationalen redan 14 november 2014 publicerade en gedigen genomgång som synade alla fel och lögnar i Putilovs artikel om ryska Vänsterfronten, som Arbetaren publicerat veckan innan, borde tidningen ha haft gott om tid på sig att gå igenom texten igen.⁶ Men Arbetaren tog inte vår kritik på allvar då.

Aleksej Sachnin drabbades personligen mycket svårt av Wiklanders publicering av Putilovs text, vilket han berättar om i vår intervju med honom. Något som Wiklander inte verkade ta på allvar, även efter att Arbetaren klandrats av PON för publiceringen.

Vill Wiklander be om ursäkt nu och på allvar ta avstånd från Putilov så är det varmt välkommet. Vi väntar fortfarande.

Tord B. svarar Wiklander: ”Det som göms i snö, kommer upp i tö”

Tord Björk

Internationalen 22/9 2016

Daniel Wiklander visade dåligt omdöme när han publicerade Egor Putilovs artikel i Arbetaren 2014 med konspirationsteorier riktade mot Vänsterfronten och Borotba. I en artikel i Internationalen nummer 17 i år⁷ pekade jag på att detta lett till att vänsterns solidaritetsarbete med den socialistiska oppositionen i Ryssland och Ukraina lät sig splittras och passiviseras. När jag skrev artikeln tog jag kontakt med Ordfront som inte ville svara på varför Aleksej Sachnin, som var det främsta offret för artikeln i Arbetaren, motats bort från det solidaritetsarbete han startat.

Jag tog också upp Wiklanders twitterhets mot den franska dokumentären om Odessa-massakern och det högerextrema våldet i Ukraina. Den finns inte längre på nätet men i en artikel på Wiklanders blogg Virtuell Politik fortsätter han kritiken mot dokumentären och kallar den ”på flera vis rent lögnaktig”. Jag kontaktade Wiklander redan när Putilovs artikel publicerades 2014. Min kritik mot artikeln var att ”en politisk analys grundad i materiell social analys är ersatt av konspirationsteorier.” Wiklander försvarade då artikeln och gör så än idag och ville inte ha motinlägg.

Det har visat sig att SD nu använder sig av samma konspirationsteoretiska bluffmakare som Arbetaren gjorde i frågan om vänstern i Ryssland och Ukraina med dess skadliga konsekvenser för solidariteten i Sverige. Arbetarens nya chefredaktör har bett om ursäkt för publiceringen. Det har blivit svårare för Wiklander och Ordfront att hålla tyst. Wiklander kunde ha valt att gå i genmäle på min artikel men valde att inte göra det när det var aktuellt. Han

⁵ Se [Vänsterpress om Putilov-skandalen – september 2016](#)

⁶ Ingår i [Vänsterpress om Ukraina - november 2014](#)

⁷ OBS ingår nedan

hoppades att det skulle sjunka undan och tycks ha trott att han lugnt kunde låta saken bero då hans åsikter om Ukrainakonflikten i hög grad samstämmer med vad många etablerade krafter i Sverige anser, från mänskliga rättighetsorganisationer till näringslivets tankesmedjor.

Men Wiklanders hopp om att hans publicering av en konspirationsteoretisk artikel skulle glömmas spräcktes när Putilovskandalen uppdagades. Om det är inte så mycket att orda, mer än det gamla talesättet: det som göms i snö kommer upp i tö. Låt det dock stå klart att det politiska ansvaret för bristande solidaritet varken vilar på Putilov eller Wiklander utan på dem som lät sig passiviseras.

Bilaga: Det mobbningsindustriella komplexet och Ukraina

Tord Björk

Internationalen 30/4 2016 (OBS)

I Sverige har det blivit nästan omöjligt att föra en saklig debatt om konflikten i Ukraina. Den bild som bekräftar svenska statens linje dominerar och får inte ifrågasättas. Tord Björk visar på att detta är resultatet av en medveten strategi från vissa mediala aktörer.

Börjar vi se konturerna av ett mobbningsindustriellt komplex – en industriell produktion av budskap där även statligt finansierad informationsverksamhet kan samverka med kommersiella intressen och parteliter? Metoden som syns i det offentliga samtalet går ut på att undvika källkritisk granskning och ersätta den med att systematiskt blanda samman stort och smått, fakta med övertolkningar. På så sätt skapas ett klimat där det är lätt att starta drev i systematiskt uppstyckade processer. Så kan sakfrågor personifieras och avpolitiseras i samma effektiva klyvning av det som håller ett samhälle samman. Resultatet är utstötning av enskilda individer som för tillfället ses som hot av makten, eller av en hel generation av ungdomsaktivister så som skedde under och efter EU-toppmötet i Göteborg 2001.

Den 2 maj 2014 dödades ett 40-tal människor när ukrainska nationalisterna tände eld på Fackföreningarnas hus

Ukrainakonflikten kan ses som ett typexempel på denna utveckling. Därför är det värdefullt att granska hur den hanteras av olika krafter i samhället. SVT:s planerade visning av dokumentären *Ukraina – revolutionens mörka sida* av franske filmaren Paul Moreira har utlöst ett

drev vars resultat blev att visningen av dokumentären stoppades. Detta drev har föregåtts av flera andra om Ukraina.

Här granskas några av dessa drev, vilka huvudaktörerna är och vilka allmänna mönster som kan börja skönjas. De drev som här tas upp sker på västsidan. Likartade drev genomförs också från pro-rysk sida vilket fått stor uppmärksamhet.

Propagandastrategierna

På basnivån granskas enstaka händelser eller mer omfattande händelseförlopp. På nästa nivå tolkas händelserna. Främst sker det med hjälp av välfinansierade organisationer med statsbidrag eller med generösa bidrag från rika oligarker som den amerikanske finansmannen George Soros.

Svart byts mot vitt eller lika gärna till ömsesidigt motstridande budskap om samma händelse.

Exempel: De som var omringade och brändes inne i fackföreningshuset i Odessa har egentligen sig själva att skylla. När de kastade molotovcocktails för att försvara sig kunde man räkna med att det orsakade en motreaktion.

Skjuta upp presentationen av en nyhet med hänvisning till att olika källor säger motstridande saker och det därför är skäl till att inte tala om vad som hänt tills dess att nyheten inte längre är aktuell.

Exempel: 2 juni 2014 bombade Kievregeringen centrala Lugansk. Många dog. Nyheten spreds över hela världen i de flesta länder men inte i Sverige. Från Kiev påstods att rebellerna skjutit på sig själva. Stopfake visade senare att uppgifter som Kiev använt för att hindra publicering varit felaktiga.

Skapa mängder av information om det som inte är det väsentliga i ett händelseförlopp för att på så sätt undvika att det blir klarlagt vad som hänt.

Exempel: Fakta om vem som orsakade mordbranden i Odessa doldes länge av mängder av information om annat. Majdansidans kvalificerade undersökning visar nu att angriparna orsakade mordbranden. Då översköls vi av annat som leder bort från ansvaret för massmordet.

Utesluta att händelsen över huvudtaget inträffat för motparten har spridit sin information om den. Istället för att beskriva händelsen beskrivs enbart hur motparten utnyttjat en händelse för att sprida falsk propaganda varpå skeendet försvinner in i ett töcken. Belysning av vad som hänt ersätts av metadiskussion om händelsens utnyttjande i propaganda som om händelsen inte inträffat.

Exempel: På väg hem till Krim från Kiev 20 februari 2014 stoppades 350 demonstranter. Passagerarna tvingades ut ur bussarna där de misshandlades, hotades till livet och förnedrades. En av de fem bussarna brändes upp. Den omnämns i ryska medier. För att förnedra motståndare lägger fascistiska hemsidor upp videos från överfallet. Händelsen sorteras bort i västliga medier och även Wikipedia.

Aldrig följa upp ett skeende utan återupprepa en enstaka händelse där man menar att det blir tydligt att motpartens agerande visar hur falskt uppträdandet är även under fortsättningen av skeendet.

Exempel: Om Krim återupprepas uppgiften att 98 procent röstade ja som bevis för att den var manipulerad. Men i själva verket var det kring 80 procent då oppositionen uppmanade till bojkott. Återupprepade opinionsundersökningar av västliga institut har sedan kommit fram till att opinionen för anslutning till Ryssland förblivit likartat hög.

Undvika att ta upp materiella förhållanden och istället se händelseförlopp som orsakat av medvetna ideologiska handlingar där den motsatta partens agerande förklarar allt och den

egna sidans agerande inte har haft någon annan möjlighet än att bli offer för motpartens inneboende farliga egenskaper.

Exempel: Efter att nyliberala krafter med hjälp av fascister tagit makten har de systematiskt gått in för att undergräva flyg- och annan högteknologisk industri. Att sabotera handel med Ryssland har varit överordnat. Även handeln med EU har rasat. Västmedier skyller istället alla bekymmer och även de ekonomiska på kriget.

Hänvisa till ett stort antal källor som säger samma sak men undvika att redovisa primärkällan och det som är den senaste kvalificerade granskningens resultat i sak.

Exempel: Om krypskyttarna på Majdan och upp mot regeringskvartaren återupprepas de gamla uppgifterna om att alla fanns på regeringssidan. Den mest kvalificerade vetenskapliga undersökningen gjord av kandensaren Ivan Katchanovski. visar att även oppositionen använde sig av krypskyttar vilket bekräftats av BBC och Der Spiegel. I Sverige ges Katchanovski inget utrymme, Danmarks största dagstidning JP har intervjuat honom 9 gånger.

Hänvisa till att motparten säger samma sak som en till synes oberoende källa vilket innebär att den oberoende källan har fel utan att man behöver undersöka sakförhållanden själv då sanningen följer automatiskt av att den egna sidan alltid har rätt och den andra sidan alltid fel.

Exempel: Ett argument mot dokumentären "Ukraina – revolutionens mörka sida" är att den är en blåkopie på rysk propaganda. Därför måste den sprida samma falska bild som ryska medier alltid gör. Något behov att undersöka sakförhållanden finns därmed inte eftersom vi redan vet att den är falsk.

En raffinerad metod är att påstå att en till synes oberoende källa inte bör få yttra sig oavsett vad den har att säga. Detta därför att ryska medier har tagit upp saken på ett sätt som man påstår är förvanskat. När den som granskar dessa fall sedan kan se att motsatsen gäller och att ryska medierna inte förvanskat händelsen på det sätt som påstås utan tvärtom korrekt återgett skeendet är det utan någon följdverkan annan än att den oberoende källan inte kan få yttra sig därför att ryska medier förvanskar händelsen även om de inte gjort det. Denna raffinerade metod förutsätter välorganiserad ovilja att granska uppgifter och ersätter detta med en diffus hotbild av hur den andra sidan i varje ögonblick ljuger oavsett vad den säger. Alternativa röster kan på så sätt effektivt tystas då sakskäl inte längre har någon giltighet i en värld där den officiellt sanktionerade sanningen ensam har monopol på alla viktiga platser i offentligheten.

Exempel: Denna märkliga metod användes för att få ABF att stoppa en utställning om Odessamassakern.

Många fler etablerade och nya metoder har utvecklats med ibland stor förfining och ibland med synnerligen grova medel av bägge parter i Ukrainakonflikten. Det har lagt ett hindrande lager av en till synes ogenomtränglig informationsmur över skeendet som främjar handlingsförlamning och fortsatt konflikt.

Ovanpå denna massproduktion av olika berättarelement arrangerade i lättillgängliga former kan sedan den som så önskar handplocka uppgifter. Dessa mixas sedan samman i en passande kombination för dagen utan att göra ett hederligt journalistiskt arbete och granska primärkällorna eller ge rimliga proportioner åt olika aspekter. Sedan organiseras snabbt ett samla agerande via nya metoder som twitterflöden för att stoppa uppgifter som på allvar strider mot den officiella svenska synen.

Dreven

Splittra vänstern för att bekämpa Kievkritiker

Ett värdefullt arbete för att uppmärksamma repressionen mot oppositionella i Ryssland byggdes upp av den ryske politiske flyktingen Aleksej Sachnin och journalisten Per Leander,

som även har skrivit en bok om den ryska proteströrelsen mot Putin. Tillsammans med föreningen Ordfront drog Sachnin igång en kampanj för att uppmärksamma politiska fångar i Ryssland, de så kallade "Bolotnajafångarna". Men kampanjen togs senare över av en medarbetare på Ordfront med ukrainsk bakgrund, som kastade ut Sachnin och förtalade honom i sociala medier, efter att Sachnin kritiserat utvecklingen i Ukraina. Samtidigt publicerade tidningen Arbetaren en konspirationsteoretisk artikel som beskyllde Sachnin för att vara en Putinagent, vilket dock ledde till att Arbetaren fälldes av Pressombudsmannen. Arbetarens chefredaktör Daniel Wiklander avgick senare för att istället börja arbeta på Ordfront Magasin.

Drevet fortsatte sedan mot Sachnin och Leander efter att de fortsatt kritiskt granska regeringen i Kiev, trots att de samtidigt också skrev många kritiska artiklar om Ryssland. De två gjorde en reportageresa till Ukraina för Aftonbladet kultur, och de besökte flera städer inklusive Odessa där de intervjuade både överlevare och förövare till massakern 2 maj. Fredrik Wadström, en av flera journalister på Sveriges Radio som tydligt framhåller den svenska staten syn på konflikten, hånade artikeln på bästa sändningstid i P1 med orden att den lyckades "förklä materialet till oberoende reportage".

Agerandet från Ordfront, Arbetaren och en ledande svensk radiojournalist lyckades effektivt sätta makten i händerna på dem som vill splittra oppositionen både i Ryssland och Ukraina och tysta alla med avvikande ståndpunkt i Sverige. Vänstern blev med detta paralyserad.

Stoppa ABF från att visa utställning om massakern

ABF i Malmö och Helsingborg hade inplanerat i sitt program i april 2015 att visa en foto-utställning om Odessamassakern. Men ukrainska organisationer och privatpersoner som nazisten Mikael Skillt och Johan Kylander med försvarshögerns syn på Ryssland sökte hindra att utställningen fick visas. Argumentet var att den bild som skulle ges säkert var falsk på samma sätt som de ryska medierna påstods ha förvanskad händelserna. Förvanskningen skulle bestå i att de gatuoroligheter som föregick skilt i tid och rum från mordbranden i en annan del av staden inte skulle omtalas. Kylander hänvisade i två länkar till artiklar i Russia Today och ITAR TASS om Odessahändelserna. ABF var på väg att ge plats åt rysk propaganda vilket måste förhindras, menade han.

I bägge artiklarna tog de två ryska medierna upp att gatuoroligheter föregått mordbranden, alltså tvärtom mot vad Kylander påstått. Vidare gav Kylander en länk till organisationen Stopfake om Odessahändelserna, för att visa att ryska medier ljuger. De visade istället att Stopfake denna gång avslöjade att ukrainska medier förvanskad en FN rapport. De hade falskeligen påstått att rapporten utpekade ryska staten som orsak till de våldsamma händelserna i Odessa. De ukrainska organisationerna liknade en av de överlevande från branden, som samlat ihop foton till utställningen, med IS och Al Qaida. ABF bestämde sig därefter att ställa in utställningen, som fick arrangeras på en restaurang istället.

Stigmatisera dokumentär om Ukraina

Under veckan som gick organiserades på nytt ett drev för att hindra att en annan bild än den officiella svenska statliga synen på Ukraina sprids i bredare krets, utan att direkt stämplas som kontroversiell. Den dokumentär som SVT skulle ha visat på första maj, av franske filmaren Paul Moreira, upprör Daniel Wiklander, Patrik Oksanen, Fredrik Wadström och flera andra. Den beskylls för att ge en falsk bild av Odessamassakern och av högerextremisternas roll i Ukraina, eftersom dokumentären avviker från den officiella bilden som tidigare förmedlats i Sverige.

Ukrainska organisationer i Sverige hänvisar i ett protestbrev till SVT till den norske journalisten Johan Færseths. Færseths förnekar massmordet på de inneslagna i fack-

föreningshuset och ser istället det som hände som ett resultat av att de angripna försvarade sig. Dokumentären är en blåkopia på den ryska propagandan menar norska organisationen Maidan.no som också undertecknat brevet till SVT. Samordnare av brevet till SVT från ukrainska organisationer är Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter, en organisation som finansieras av SIDA och diverse stiftelser.

Kritikerna av filmen har låst fast sig vid bilden av att dokumentärens skildring av Odessa-massakern skulle vara förvanskad och identisk den ryska propagandans. Då kvalificerat källmaterial visar att kritikerna har fel har de fallit på eget grepp. De riskerar nu att själva falla i den grop de grävt åt andra. I skrivande stund har SVT vikt ned sig och ställt in sändningen.⁸

Aktörerna

Sveriges Radio

Maria Persson Löfgren, Sveriges Radios röst i Moskva sätter den allmänna tonen: “ta de där nättrollen, de slanka ryskorna, som jag föreställer mig dem, som gift sig med en svensk och lever bekväma liv, men ändå engagerar sig vilt i såväl Krim som Odessa och har åsikter om saker de inte har en aning om, men baserar på en obehagligt strömlinjeformad rysk agenda, ett hopkok av ultranationalism.”

Fredrik Wadström uppträder som chefsmobbaren med frikostigt utrymme i Public Service. De som inte följer hans och svenska statens syn på konflikten är “underliga”. Att föra fram grovt grundlöst skvaller riktat mot de man intervjuar, för att de sägs vara antisemiter och att de manipulerar fakta för att vilseleda vänsteranhängare och anti-fascister i andra länder, hade enligt Wadström varit “klädsamt”. Dokumentärfilmaren Paul Moreira har jagat en “saftig historia” och valt att “kasta en lång rad journalistiska principer överbord”, enligt Wadströms översittarsyn.

Ordfront

Ordfront har blivit en ledande organisationen i splittringen av vänstern. Deras medarbetare kan håna dem som samtidigt är kritiska mot Putin och Ukrainska regeringens politik. Ordfront har därmed blivit ett effektivt medel för att den officiella statliga svenska synen på Ukraina-konflikten skall stå oemotsagd. De får 800 000 kronor i SIDA-bidrag för sitt arbete för mänskliga rättigheter, som på flera sätt är värdefullt, men i Ukrainafrågan har de saknat moralisk kompass. Redaktören Daniel Wiklander är en pådrivande kraft. När han var redaktör för Arbetaren gav han frikostigt plats åt konspirationsteorier. Nu verkar Wiklander, som representant för Ordfront, tillsammans med försvarshögern i twitterflöden för att hetsa mot dokumentären ”Ukraina – revolutionens mörka sida”.

Patrik Oksanen

Patrik Oksanen är chefredaktör för Hudiksvalls tidning och knuten till Civilförsvaret som han hjälper med en poddradio. Oksanen vill certifiera svenska medier. Tanken är att de röster som anses granska sina uppgifter källkritiskt ska få denna certifiering och att statens ekonomiska stöd sedan ska styras för att ge stöd åt de som följer denna certifieringsmetod. Han skriver i SvD, egna tidningen och på andra håll om rysk propaganda och kritiserar Moreiras dokumentär med hjälp av organisationen Stopfake.

Stopfake

Med stora resurser bevakar denna organisation ryska medier för att avslöja felaktigheter. Vid enstaka tillfällen avslöjar de också ukrainska mediers påståenden som inte stämmer. Organisationen finansieras av finansmannen George Soros. Stopfake har kritiserat dokumentären ”Ukraina – revolutionens mörka sida” genom att citera och länka till ett mycket stort antal

⁸ Dokumentären visades senare och kritiken tystnade. Kritikerna hade inget att komma med. – Red.

internationella artiklar. Om Odessamassakern säger dessa artiklar att dokumentären är onödig då händelsen redan är uppmärksam, samt hänvisar till en fransk journalist som påstår att det är oklart vem som startade branden, trots att så inte är fallet.

2 majgruppen

Denna grupp tillsattes på frivillig bas med deltagare från bägge parter i konflikten. Slutsatser och urval av fakta tenderar dock i viss grad att sortera bort ett tydligt ansvar och belagda kopplingar mellan angripna mot fackförningshuset till regeringen samt de värsta övergreppen mot dem som utsattes för mordbranden. Likafullt är deras arbete värdefullt. De har producerat flera rapporter som reviderats, den sista i form av en längre video. I den framgår att branden började i lobbyn och orsakades av molotovcocktails som kastades in utifrån. Tidigare har 2 majgruppen spridit bilden av att det är osäkert vem som bar ansvaret för massmordet, men det är inte längre möjligt för den som utgår från primärkällor och brandteknisk expertis.

KHPG – Charkivs grupp för försvar av mänskliga rättigheter

Denna organisation för mänskliga rättigheter har gått in för att omtolka 2 majgruppens och andra rapporter till att de som angreps har sig själva att skylla. De har skarpt kritiserat Moreiras dokumentär och används av journalister som källa. Organisationen fick 3 miljoner kronor i stöd av SIDA 2014 och 2015 – en stor del av dess budget.

Ukrainska organisationer

Ukrainska intresseorganisationer i Sverige och Europa agerade för att stoppa en utställning om Odessamassakern och lyckades tillsammans med andra stoppa ABF från att visa den. Samma organisationer har nu påverkat SVT att ställa in visningen av dokumentären ”Ukraina – revolutionens mörka sida”. De driver på för att den etablerade bilden, av att högerextremisternas inflytande och våld i Ukraina är marginellt, inte skall ifrågasättas.

Det är dags att mota effekterna av rundgång i informationsflödet med hjälp av bidragsstyrda SIDA projekt i Ukraina och Sverige tillsammans med osaklig journalistik som paralyserat svenska opinionen åt sidan. Vad som behövs är solidaritet med de krafter som strävar efter fred i Ukraina. En solidaritet som bör styra folkliga krafter engagemang och inte anpassning till svenska statens politik.